

การพัฒนาหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนสำหรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
The Development of ASEAN Culture Curriculum
for Phetchabun Rajabhat University Students

สมใจ กงเดิม¹
Somjai kongterm¹

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวัฒนธรรมอาเซียน 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน 3) เพื่อทดลองใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน 4) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่ใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวัฒนธรรมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประชากรได้แก่ นักศึกษา 4,520 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน ขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาจำนวน 200 คน ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตอนที่ 3 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสถิติทดสอบที และหาค่าสถิติทดสอบที ขั้นตอนที่ 4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีสภาพการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน พบว่า มืองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 8 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) ระยะเวลา 7) สื่ออุปกรณ์ 8) การวัดและประเมินผลและหลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33, ค่าส่วน

¹คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์; Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University, Thailand; e-mail : Somjai_gt@live.com

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และมีความสอดคล้องระหว่าง 0.50 - 0.80 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร โดยการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาเซียนหลังการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลการประเมินความพึงพอใจพบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67).

คำสำคัญ (Keywords) : การพัฒนาหลักสูตร, หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน

Abstract

The current research study aimed to 1) examine basic information on ASEAN culture of Phetchabun Rajabhat University students, 2) to create and prove the quality of the ASEAN Culture Curriculum, 3) to try out the ASEAN culture curriculum, and 4) to evaluate the satisfaction of Phetchabun Rajabhat University students using the ASEAN Culture Curriculum. There are step classified into 4 stages: Stage 1 studying basic information on ASEAN culture of Phetchabun Rajabhat University students. The population is 4,520 students of Phetchabun Rajabhat University; the samples by random sampling are 350. Stage 2 Creating and proving the quality of the ASEAN Culture Curriculum by 5 experts in order to evaluate its suitability and consistency. Stage 3 trying out the ASEAN Culture Curriculum for Phetchabun Rajabhat University students; the sample at this stage consists of 200 students. Stage 4 evaluating the satisfaction of Phetchabun Rajabhat University students. The tools used to collect data in Stage 1 is a paper questionnaire data analysis by frequency, percentage, mean and standard deviation; Stage 2 is a form of suitability and consistency data analysis by mean standard deviation and Index of consistency; Stage 3 a test on ASEAN culture data analysis by mean, standard deviation, and t-test; Stage 4 a student satisfaction questionnaire toward ASEAN Culture Curriculum data analysis by mean, and standard deviation.

The research findings showed: 1) the students' learning context in overall leveled high ($\bar{x}$)= 3.66, S.D= 0.67). 2) The results of creating and proving the quality of ASEAN Culture Curriculum showed there were 8 components appeared in the curriculum which were 1) curriculum background, 2) curriculum principles, 3) curriculum objectives, 4) curriculum structure, 5) curriculum contents, 6) curriculum duration, 7) media and devices, and 8) evaluation and assessment; the curriculum suitability leveled high ($\bar{x}$) = 4.33, S.D= 0.68) and its consistency was between 0.50-0.80. 3) The results of trying out ASEAN Culture Curriculum showed the comparative

study on the understanding of ASEAN Culture after using the ASEAN Culture Curriculum was higher than before using the curriculum, statistically significant at the .05 level. 4) The results of the student satisfaction showed the overall level of the satisfaction was level high ($\bar{x}$) = 4.27, S.D = . 0.67)

Keywords : Curriculum Development, ASEAN Culture Curriculum

บทนำ (Introduction)

การขับเคลื่อนกลไกทางการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาให้เยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพอันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาคอาเซียน สถานศึกษาถือเป็นหน้าที่สำคัญ ในการจัดการศึกษาของประเทศไทย การเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียนให้สามารถติดต่อสื่อสารอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความสงบสุข ร่วมมือกันเสริมสร้างความมั่นคง โดยเฉพาะในด้านสังคมวัฒนธรรมภูมิภาคอาเซียน ทั้ง 3 ด้านที่สำคัญที่จะต้องเตรียมด้าน การศึกษาของคนไทย การเตรียมครูผู้สอน และการเตรียมตัวผู้เรียน เพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และรองรับเป้าหมายการสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งได้ทำการตกลงร่วมมือในด้านต่าง ๆ หลายเรื่องทั้งนี้มีเรื่องด้านประชาสังคมและวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญประการหนึ่งโดยเฉพาะด้านการเตรียมตัวผู้เรียน จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องประชาคมอาเซียน ด้านทักษะกระบวนการ และด้านเจตคติ (Chantarangsu, 2011) และจากสรุปประเด็นสำคัญข้อเสนอเชิงนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานในการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมการสู่ประชาคมอาเซียน มีประเด็นสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระรายละเอียดของกฎบัตรอาเซียน 2) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ 3) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาของประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 1 ประเทศ 4) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนและ 5) การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านและด้านที่สำคัญประการหนึ่งคือ ซึ่งต้องเตรียมตัวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 จึงเป็นบทบาทสำคัญของมหาวิทยาลัยที่จะต้องกำหนดเป้าหมายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้ชัดเจนที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน อนึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนามหาวิทยาลัยไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยในเป้าประสงค์ที่ 2 ได้ระบุให้นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียนและในกลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและการเรียนรู้วัฒนธรรมในประเทศอาเซียน คุณลักษณะของนักศึกษาและบุคลากรตลอดจนสร้างความตระหนักในการเตรียมความพร้อมและมาตรฐานการศึกษาจึงต้องมุ่งที่ประสิทธิภาพ ต้องมีการตื่นตัว สถาบันการศึกษาในฐานะผู้ผลิตบัณฑิตต้องพร้อมแข่งขัน ได้ทั้งในระดับอาเซียนและระดับโลก การเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียนชี้ว่าสังคมไทยในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงในหลายเรื่อง

กระทบต่อวิถีชีวิตที่เคยดำเนินมาในอดีต นักศึกษาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเรียนรู้ ปรับตัว และเตรียมการ (Adaptability and Preparation) ประเด็นที่นักศึกษาต้องปรับตัวด้านสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้นดังนั้นผู้วิจัยจึงตระหนักในความสำคัญโดยเห็นควรพัฒนาหลักสูตรโดยใช้แนวคิดของ ทาบาอันประกอบด้วยกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน และกำหนดกรอบด้านเนื้อหาของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน ตามประเภทของวัฒนธรรม 4 ด้านได้แก่ คติธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต ด้านเนติธรรม คือ วัฒนธรรมทางกฎหมาย รวมทั้งระเบียบประเพณีที่ยอมรับนับถือด้านสทธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคม และด้านวัตถุธรรมคือ วัฒนธรรมทางวัตถุเช่นที่เกี่ยวข้องกับการกินอยู่ดีเครื่องนุ่งห่ม บ้านเรือน และอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ครั้งนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวัฒนธรรมอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
4. ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวัฒนธรรมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 4,520 คน กลุ่มตัวอย่างทำการสุ่มโดยใช้ตารางการสุ่มของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา จำนวน 350 คน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 200 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และขั้นตอนที่ 4 กลุ่มเป้าหมายได้แก่นักศึกษา จำนวน 200 ที่ทดลองใช้หลักสูตร

เครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและสภาพการเรียนรู้วัฒนธรรมอาเซียน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84
2. หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนและแบบประเมินความ

เหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร มีค่าความเหมาะสมในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 มีความสอดคล้องเท่ากับระหว่าง 0.50-0.80

3. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาเซียน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.61-1.00 ค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.53 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.63 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.79

4. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

การดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังคณะต่าง ๆ และให้ส่งกลับคืน ภายในวันที่ 25 มีนาคม 2560

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรม และเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรประกอบด้วย องค์ประกอบของหลักสูตร 8 ประการ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม ระยะเวลาสื่ออุปกรณ์ และการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมและ เอกสารประกอบการใช้หลักสูตร จำนวน 10 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 วัฒนธรรมประเทศ อินโดนีเซีย หน่วยที่ 2 วัฒนธรรมประเทศมาเลเซีย หน่วยที่ 3 วัฒนธรรมประเทศฟิลิปปินส์หน่วยที่ 4 วัฒนธรรมประเทศสิงคโปร์ หน่วยที่ 5 วัฒนธรรมประเทศไทย หน่วยที่ 6 วัฒนธรรมประเทศบรูไนดารุส - ซาลาม หน่วยที่ 7 วัฒนธรรมประเทศเวียดนาม หน่วยที่ 8 วัฒนธรรมประเทศลาว หน่วยที่ 9 วัฒนธรรมประเทศเมียนมาและหน่วยที่ 10 วัฒนธรรมประเทศ กัมพูชา ซึ่งแต่ละหน่วยประกอบด้วยวัฒนธรรม 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน คติธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต 2) เนติธรรมคือวัฒนธรรมทางกฎหมาย รวมทั้งระเบียบ ประเพณี 3) สหธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคม 4) วัตถุธรรม คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ ผู้วิจัยทำหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทางไปรษณีย์ พร้อมหลักสูตร เอกสารหลักสูตร แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรใส่ซองติดแสตมป์ จ่าหน้าซองส่งกลับเพื่อความสะดวกในการส่งคืนผู้วิจัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ไกล ได้นำไปมอบให้ด้วยตนเองระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 1 เดือน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบการทดลอง โดยเลือกรูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group – Posttest Design) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยประสานงานกับคณะโดยกำหนดผู้เข้าร่วมทดลองใช้หลักสูตรซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างใน การทดลอง จำนวน 200 คนดำเนินการทดสอบก่อนการฝึกอบรมและการดำเนินการฝึกอบรม ใช้เวลา 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2560 -1 ตุลาคม 2560 และทดสอบหลังการใช้หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน โดยประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน ในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและด้านกระทบหลังจากทดลองใช้หลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลของแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและ สภาพการเรียนรู้วัฒนธรรมอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มี 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อใช้ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยความถี่และค่าร้อยละ และตอนที่ 3 สภาพการเรียนรู้วัฒนธรรมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยศึกษาใน 4 ด้านได้แก่ 1) ด้าน คติธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต 2) เติธรรม คือ วัฒนธรรมทางกฎหมาย รวมทั้งระเบียบประเพณี 3) สหธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคม 4) วัตถุธรรม คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ มีลักษณะความเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale 5 ระดับ) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ไปใช้ในการร่างหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรที่สร้างขึ้น ดำเนินการตรวจสอบ 2 ประการ ได้แก่ การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของร่างหลักสูตร และการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D. \leq 1$) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต้องมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละรายการ มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้อง ส่วนข้อที่มีค่าความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 นำมาพิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนที่ 3 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรประเมินความรู้ความเข้าใจด้านวัฒนธรรมอาเซียนหลังการใช้หลักสูตรวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังโดยใช้สถิติทดสอบที่แบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependant) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยมากกว่า 3.51

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวัฒนธรรมอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์พบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย ร้อยละ 39.42 เพศหญิง ร้อยละ 60.58 ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 20 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 22.85 และ ชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 17.15 เป็นนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ ร้อยละ 35.71 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 28.58 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 14.28 คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ร้อยละ 7.15 ส่วนข้อมูลประสบการณ์การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนเคยร้อยละ 16.58 และไม่เคยร้อยละ 83.42 ด้านความต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน มีความต้องการร้อยละ 92.00 ด้านสภาพการเรียนรู้วัฒนธรรมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีสภาพการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน พบว่า หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน มีองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 8 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างของหลักสูตร 5) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 6) ระยะเวลา 7) สื่ออุปกรณ์ 8) การวัดและประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่ามีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.68) และมีความสอดคล้องมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.50-0.80

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ หลังการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน สำหรับนักศึกษาครู พบว่ามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรทั้งด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และ ด้านผลกระทบ ในภาพรวมระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.67

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านวัฒนธรรมอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย ร้อยละ 39.42 เพศหญิง ร้อยละ 60.58 ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 20 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 22.85 และชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 17.15 เป็นนักศึกษาสังกัดคณะ ครุศาสตร์ ร้อยละ 35.71 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร้อยละ 28.58 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 14.28 เทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ร้อยละ 7.15 ส่วนข้อมูลประสบการณ์การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนเคยร้อยละ 16.58 และไม่เคยร้อยละ 83.42 พบว่าผู้ให้ข้อมูลนั้นมาจากทุกคณะและทุกชั้นปีถือเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สามารถอ้างอิงได้ และจากประสบการณ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยถึงแม้จะมีการกำหนดนโยบายด้านอาเซียนไว้ในแผนยุทธศาสตร์แต่ไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม การดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนจึงเป็นเสมือนการเตรียมความพร้อมที่สำคัญประการหนึ่งด้านความ ต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนพบว่านักศึกษามีความต้องการอบรมร้อยละ 92.00 ส่วนโดยนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมควรเป็นลักษณะเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านวัฒนธรรมอาเซียนถึงร้อยละ 88.57 เพื่อเปิดโอกาสให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน ร้อยละ 80.00 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนร้อยละ 60.00 เนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรมควมมีเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน วัฒนธรรมอาเซียนในภาพรวม วัฒนธรรมอาเซียนด้านคติธรรม (วัฒนธรรมด้านการดำเนินชีวิต) วัฒนธรรมอาเซียนด้านเนติธรรม (วัฒนธรรมทางกฎหมายระเบียบประเพณีวัฒนธรรมอาเซียนด้านสหธรรม (วัฒนธรรมทางสังคม) ส่วนรูปแบบ/กิจกรรมการฝึกอบรมที่ต้องการเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนได้แก่การบรรยาย อภิปรายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การฝึกปฏิบัติจริงกรณีศึกษากิจกรรมเดี่ยว และ กลุ่ม และการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อ คู่มือ สื่อสิ่งทีนำมาใช้ในการฝึกอบรม ควรใช้ การเรียนรู้จากคู่มือ เอกสารประกอบการฝึกอบรม ในด้านการวัดและประเมินผลการจัดอบรมการใช้แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ ใช้แบบสอบถามใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการฝึกอบรมส่วนใหญ่เห็นว่า ควรใช้เวลา 3-4 วันช่วงเวลาการฝึกอบรมควรอยู่ในระหว่างการเปิดภาคเรียนซึ่งสอดคล้องกับ Somkham (2016) ได้ทำการวิจัยแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาเขต 27 พบว่าการจัดทำหลักสูตรอาเซียนประกอบด้วยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลซึ่งจะต้องมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานก่อนการพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ สํารวจ วิจัย สภาพพื้นฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอที่จะใช้สนับสนุน อ้างอิงในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้

หลักสูตรที่ดี สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทัศนคติที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้และสอดคล้องกับ สี่เสาหลักของการศึกษา (The four Pillars of Education) พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้คำอธิบายไว้ว่าหมายถึง หลักสำคัญ 4 ประการของการศึกษาตลอดชีวิต ตามคำอธิบายของคณะกรรมการมานาชาตว่าด้วยการศึกษาในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้เสนอรายงานเรื่อง Learning: The Treasure Within ต่อองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เมื่อ ค.ศ. 1995 ว่า การศึกษาตลอดชีวิตมีหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) การเรียนเพื่อรู้ คือการเรียนที่ผสมผสานความรู้ทั่วไปกับความรู้ใหม่ในเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียดลึกซึ้ง การเรียนเพื่อรู้หมายถึงรวมถึงการฝึกฝนวิธีเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต 2) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง คือการเรียนรู้ที่ช่วยให้บุคคลสามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ และปฏิบัติงานได้ เป็นการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ต่าง ๆ ทางสังคมและในการประกอบอาชีพ ซึ่งอาจเป็นการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน ทั้งนี้ สืบเนื่องจากสภาพในท้องถิ่นหรือประเทศนั้น ๆ หรืออาจเป็นการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน โดยใช้หลักสูตรซึ่งประกอบด้วยการเรียนในภาคทฤษฎีสลับกับการฝึกปฏิบัติงาน 3) การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน คือการเรียนรู้ที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจผู้อื่นและตระหนักว่า มนุษย์เราจะต้องพึ่งพาอาศัยกัน ดำเนินโครงการร่วมกันและเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาคือขัดแย้งต่าง ๆ โดยตระหนักในความแตกต่างหลากหลาย ความเข้าใจอันดีต่อกันและสันติภาพ ว่าเป็นสิ่งล้ำค่าคู่ควรแก่การหวงแหน 4) การเรียนรู้เพื่อชีวิต คือการเรียนรู้ที่ช่วยให้บุคคลสามารถปรับปรุงบุคลิกภาพของตนได้ดีขึ้นดำเนินงานต่าง ๆ โดยอิสระยิ่งขึ้น มีดุลพินิจ และความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น การจัดการศึกษาต้องไม่ละเลยศักยภาพในด้านใดด้านหนึ่งของบุคคล เช่น ความจำ การใช้เหตุผล ความซาบซึ้งในสุนทรียภาพ สมรรถนะทางร่างกาย ทักษะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการศึกษาสภาพพื้นฐานของผู้เรียนเพื่อทำให้พัฒนาหลักสูตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงตามความต้องการของผู้เรียน ด้านสภาพการเรียนรู้วัฒนธรรมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีสภาพการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถให้ข้อมูลวัฒนธรรมอาเซียนด้านวัตถุแก่ผู้อื่นได้อย่างมั่นใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 และ นักศึกษาสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้รักสุขภาพกาย และปฏิบัติตามระเบียบประเพณีได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 นอกนั้นมีสภาพการเรียนรู้ จำนวน 19 รายการ และในระดับปานกลาง จำนวน 15 รายการ จะเห็นได้ว่าในด้านความรู้ด้านวัฒนธรรมอาเซียนนักศึกษามีความรู้ในระดับปานกลาง แต่มีความโดดเด่นในด้านการเป็นผู้ปฏิบัติที่ดียอมแสดงให้เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์นั้นมีศักยภาพพื้นฐาน เช่นนักศึกษาสามารถให้ข้อมูลวัฒนธรรมอาเซียนด้านวัตถุแก่ผู้อื่นได้อย่างมั่นใจ นักศึกษาสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้รักสุขภาพกาย และปฏิบัติตามระเบียบประเพณีได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanruang (2015) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรี

เขต 1 พบว่าความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยสนับสนุนด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับ Akarapin (2012) ได้ทำการวิจัย ทักษะและความพร้อมของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่อการเข้าสู่ ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการศึกษาคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์ ประจำปี การศึกษา 2555 ทั้ง จำนวน 6 คณะ รวมทั้งหมด จำนวน 3,003 คน พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนรวมเฉลี่ยร้อยละ 50.84 ซึ่งมีความรู้ มากที่สุดในเรื่องของจำนวนสมาชิกอาเซียน สำหรับความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษจะช่วยให้การสื่อสารสะดวกขึ้นเมื่อประเทศก้าวสู่ประชาคม อาเซียน และสำหรับทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นมาก ที่สุด คือ ผู้ร่วมงานที่มีความหลากหลาย เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม เป็นการผสมผสาน ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างมีระดับ ความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด คือ มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลประชาคม อาเซียนจากสื่อต่าง ๆ และมีความพร้อมเกี่ยวกับความรู้ด้านวัฒนธรรมอาเซียน ใน การที่จะเข้าแข่งขันใน ตลาดแรงงานระดับอาเซียน ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น คือ ถ้าหากนักศึกษา มีระดับ ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลต่อความ พร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน และเป็นไปในแนวเดียวกับ Promrat (2013) ได้ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของประชาชนในเขตชุมชนเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่และ เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของ ประชาชนทั้ง 3 ตำบล (ตำบล บ้านหลวง ตำบลช่วงเปา ตำบลดอยแก้ว) ในเขตชุมชนเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ใน การวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตชุมชนเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามและแบบทดสอบ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ใน การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ผลการศึกษาสรุปได้ว่านักศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจอมทองของทั้ง 3 ตำบล นั้นโดยจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา ส่วนมากมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน พบว่าหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน มีองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 8 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความสำคัญและที่มาของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างของหลักสูตร 5) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 6) ระยะเวลา 7) สื่ออุปกรณ์ 8) การวัดและประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่ามีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และมีความสอดคล้องมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.50-0.80 จากผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมเนื่องจากการดำเนินงานเป็นไปตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Taba, 1962) ได้เสนอว่า ทุกหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในลักษณะใด ๆ ก็ตามจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของหลักสูตร ซึ่งมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกันอยู่ 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล ถึงแม้ว่าผลการประเมินหลักสูตรบางรายการจะอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ การดำเนินการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมเป็นขั้นเป็นตอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับให้มีความกระชับมากขึ้น

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ หลังการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งการการดำเนินสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sriniang (2015) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติ ในการเปิดรับข่าวสาร และเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้ประกอบการค้าชายแดน อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 200 คนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับแนวคิดของโรเบิร์ต กลเซอร์ (Robert Glaser, 1968) ซึ่งกำหนดลักษณะขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบเป็นระบบแล้ว พบว่าสามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นดำเนินการ และ 3) ขั้นประเมินผล โดย ขั้นเตรียมการประกอบด้วย วัตถุประสงค์การเรียนการสอน และพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนเรียน ขั้นดำเนินการ หมายถึง การบวนการเรียนการสอน และขั้นประเมินผลหมายถึง การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน และการประเมินผลการสอนของผู้สอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการดำเนินการตามแผนการวิจัยที่กำหนดทุกประการทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงระยะเวลาการเรียนรู้ระยะเวลา 4-5 วันแล้วมีการวัดและประเมินผลทำให้ผลการวิจัยเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างถึงจำนวน 200 คนทำให้ต้องบริหารจัดการการดำเนินงานให้เสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้หลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน สำหรับ นักศึกษาคู พบว่ามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และ ด้านผลกระทบ ในภาพรวมระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.35 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ด้านกระบวนการ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน ในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 ด้านผลผลิต นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 และด้านผลกระทบ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ซึ่งจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจในด้านการกระบวนการมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องจากการดำเนินงานใช้หลักสูตรเป็นไปตามแผนที่กำหนดทั้ง 10 หน่วย หลักสูตรเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรและกลุ่มเพื่อนได้เป็นอย่างดี มีการใช้วิทยากรที่มีความสามารถเฉพาะทางและเชี่ยวชาญด้านประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ในการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตร และมีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมวัฒนธรรมอาเซียน แก่นักศึกษาส่วนในด้านผลผลิต นักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุดกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากการเก็บข้อมูลความพึงพอใจต่อหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน หลังจากการอบรมต้องรีบดำเนินการเนื่องจากมีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการจำนวนมากถึง 200 คน การเก็บข้อมูลหลังจากการอบรมทันทีอาจทำให้นักศึกษายังไม่ปรากฏผลผลิตและผลกระทบที่เด่นชัดควรมีการเก็บข้อมูลหลังจากการอบรมชำระระยะหนึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นอย่างไรก็ตามในภาพรวมหลักสูตรได้ทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนและมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างเจตคติที่ดีขึ้นในการพัฒนานักศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไปซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Thongthiw (2012 : 95 -106) ได้เสนอการรับรู้อาเซียนไว้ในบทความ หลักสูตรอาเซียนเพื่อการเรียนรู้ไว้ 4 ระดับได้แก่ ระดับที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนและด้านอื่นๆ ระดับที่ 2 เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและมีความหมายแก่ผู้เรียน มีความสามารถในการเชื่อมโยงระดับที่ 3 เป็นการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศอาเซียนและระดับที่ 4 การสะท้อนการเรียนรู้อาเซียน (ASEAN Literacy) เป็นหลักสูตรที่พัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ที่ประมวลได้จากการเรียนการสอนสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งในหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียนเป็นหลักสูตรในระดับที่ 1 ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาตามหลักสูตรของคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย

1.2 ผลการเรียนรู้จะส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจด้านวัฒนธรรมอาเซียนมากขึ้นควรมีการศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเจตคติ ในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรโดยจำแนกเป็นรายคณะ เนื่องจาก นักศึกษามีลักษณะและธรรมชาติของการเรียนรู้แตกต่างกัน ว่ามีผลการวิจัยแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อหาแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับขั้นตอนและกระบวนการให้เหมาะสม มากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิรภัทร สมคำ. (2559). แนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียน สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาเขต 27. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัศนีย์ อัครพันธ์. (2555). ทศนคติและความพร้อมของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่อการเข้าสู่ ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน. พุนออดหนุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์. นนทบุรี.
- ธงทอง จันทรางศุ. (2554). สรุปประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ในการจัดการศึกษาเพื่อการเตรียมการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี การพิมพ์จำกัด.
- มนวิธน์ พรหมรัตน์. (2556). การศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของชุมชนใน เขตเทศบาล ตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. งานวิจัยสาขาศิลปกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมี บุคส์พับลิเคชั่นส์.
- วรารณ ศรีเหนียง. (2558). “ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติในการเปิดรับข่าวสารและเตรียม ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้ประกอบการค้าชายแดน อำเภออรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว”. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ. 6(1) : 52-64.
- สิริกาญจน์ จันทรเรือง. (2558). การศึกษาความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1
- สุริยา จันทิมา. (2560). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์สู่ประชาคม สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน(ASCC) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา เขต 39. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สำลี ทองจิวิ. (2555). “หลักสูตรอาเซียนเพื่อการเรียนรู้อาเซียน.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 14(3) : 95-106.
- Glaser, Robert. (1968)“ A dapting the Elementary School Curriculum to Individual Performance,” in Mastery Learning : Theory and Practice. ,118 – 119, ed. by Jamws H. Block. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Taba, H. (1962). **Curriculum development: Theory and practice**. New York: Brace and world.

Translated Thai References

- Akarapin, T. (2012). **Attitude and readiness of Rajapruek College students towards entering ASEAN Community Labor Market**. Research grants from Rajapruek College. Nonthaburi. [In Thai]
- Chanruang, S. (2015). **Study of readiness for learning management to the ASEAN community of primary schools Under the office of Suphan Buri Primary Education Area Office 1**. Suphan Buri District Primary Education Area Office 1. [In Thai]
- Chantarangsu, T. (2011). **Summary of policy recommendations and operational guidelines for educational management for preparing for the ASEAN community**. Bangkok: Pimpee Printing Company Limited. [In Thai]
- Chanthima, S. (2017). **Development of a model for promoting desirable characteristics to the ASEAN Social and Cultural Community (ASCC) for high school students under the Office of Secondary Education Area, District 39**. Doctor of Philosophy Thesis in Educational Research and Development, Pibulsongkram Rajabhat University. . [In Thai]
- Promrat, M. (2013). **A study of basic knowledge about the ASEAN community of communities in Chom Thong Subdistrict Municipality, Chom Thong District, Chiang Mai Province**. Research in Fine Arts, Walailak University. [In Thai]
- Royal Academy. (2003). **The Royal Institute Dictionary, 1999**. Bangkok: Nanmee Book Publishing. [In Thai]
- Somkham, J. (2016). **Guidelines for the preparation of ASEAN curriculum for educational institutions under the Office of Secondary Education Area, District 27**. Master's thesis in Education Administration, Mahasarakham University. [In Thai]
- Sriniang, W. (2015). "Knowledge, understanding and attitudes in information exposure and preparation for the ASEAN community of border traders. Aranyaprathet District Srakaew Province". **Srinakharinwirot Business Administration Journal**. 6 (1): 52-64. [In Thai]

Thongthiw, S. (2012). "ASEAN Program for ASEAN Learning." **Journal of Education**, Naresuan University. 14 (3): 95-106. [In Thai]

